

32. mateřská škola Plzeň, Resslova 22, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Platnost: od 1. 9. 2019 do 31.8. 2023

„Mašinka jede světem, veze radost dětem“

Obsah:

strana:

<i>Úvodní strana, název ŠVP PV .....</i>	<i>1</i>
<i>Obsahová strana.....</i>	<i>2</i>
<i>Identifikační údaje školy.....</i>	<i>3</i>
<i>Charakteristika školy.....</i>	<i>4</i>
<i>Věcné podmínky.....</i>	<i>5</i>
<i>Životospráva.....</i>	<i>6</i>
<i>Dlouhodobý výhled MŠ.....</i>	<i>7-8</i>
<i>Psychosociální podmínky.....</i>	<i>8</i>
<i>Adaptační program, organizace a podmínky vzdělávání.....</i>	<i>9-10</i>
<i>Řízení MŠ, spolupráce s rodiči a veřejností.....</i>	<i>11-12</i>
<i>Vzdělávání.....</i>	<i>13</i>
<i>Charakteristika vzdělávacího programu.....</i>	<i>14-15</i>
<i>Filosofie MŠ.....</i>	<i>16</i>
<i>Vzdělávací obsah.....</i>	<i>17-46</i>
<i>Evaluační systém v MŠ.....</i>	<i>47-50</i>

Identifikační údaje:

32. mateřská škola Plzeň, Resslerova 22, příspěvková organizace

Adresa: Resslerova 22, 301 00 Plzeň
Zřizovatel: Plzeň, statutární město, náměstí Republiky 1, 306 32 Plzeň
IČO: 70940827
Ředitelka: Helena Sládková
Kapacita školy: 100 dětí
Kontakty: č. tel.: 377 325 194
e-mail: info@32ms.cz
www.32ms.cz

Jednací číslo: 32MŠ/87/2020

Charakteristika školy:

Cihlová třípodlažní budova je umístěna v centru města. Je podsklepená a má půdní prostory.

Je stará více než 100 let. Po válce v ní bylo dívčí lyceum. Dochovala se kronika školy psaná před 2. světovou válkou.

Škola má novou fasádu, plastová okna, nově zrekonstruovanou hrací plochu. Začátkem školního roku 2014-2015 byl instalován ke vchodu a do vchodu do budovy kamerový systém.

V červenci a v srpnu 2015 proběhla v budově rekonstrukce vytápění budovy a nových rozvodů vody, kterou nám pomohl financovat MO Plzeň 3. Následně byly vymalovány chodby, třídy, sociální zařízení, kuchyně, jídelna, šatny.

V létě 2019-2020 proběhla celková rekonstrukce zahradní plochy, na které se podílely subjekty: MO Plzeň 3, Zelený poklad, Firma Jdu na zahradu a AZ-Sport servis. Dále budou rekonstruovány půdní prostory.

V současné době je kapacita školy 100 dětí.

V přízemí jsou šatny dětí, jídelna a kuchyně se šatnami pro zaměstnance ŠJ.

V 1. patře jsou dvě třídy pro mladší a nejmladší děti, toalety, umývárny, ložnice dětí, kancelář vedoucí ŠJ, ředitelna a kabinet 1. patra se šatnou pro provozní personál.

Ve 2. patře jsou dvě třídy pro starší děti a předškoláky, toalety, umývárny ložnice dětí, kabinet 2. patra.

K budově přiléhá venkovní zahradní hrací plocha, která je obohacena o některé herní prvky.

Na vycházky je možné chodit do oploceného „Koutku“ u vlakové dráhy v blízkosti nádraží a zimního stadionu, kde jsou průlezky, skluzavka, kolotoč.

Pobyty venku lze podniknout k řece, která se dá obcházet po obou stranách, kde můžeme pozorovat život v řece i u řeky.

Vzhledem k poloze školy v centru města můžeme s dětmi navštěvovat historické centrum, pozorovat dopravu města, život ve městě, navštěvovat kulturní akce, památky, parky.

Provoz školy je od 6.00 do 16.30. Do 16.30 je provoz pro pracující rodiče, kteří mají prodlouženou pracovní dobu.

Věcné podmínky školy:

Všechny prostory školy jsou vybaveny nábytkem, odpovídajícím ergonomickým požadavkům. Postupně nábytek modernizujeme.

Prostory jsou vzdušné, jen šatny dětí jsou stísněné.

Dětský nábytek, cvičební nářadí, hygienická zařízení jsou přizpůsobené antropometrickým požadavkům, odpovídajícímu počtu dětí, jsou bezpečné, zdravotně nezávadné. Vše se postupně renovuje.

Všechny třídy jsou vybaveny hračkami, stavebnicemi, knihami tak, aby vše bylo dětem volně přístupné a odpovídající jejich věku. Postupně jsou stále třídy doplňovány o nové hračky a pomůcky, aby měly děti možnost bohatého výběru. Pro manipulaci s hračkami a pomůckami mají pedagogové s dětmi stanovena pevná pravidla, která všichni dodržují.

Děti se s pedagogickými pracovníky a s provozními zaměstnanci podílejí na výzdobě školy svými výtvarnými pracemi, které jsou v jejich dosahu na chodbách, schodištích, v šatnách i ve třídách. Zároveň rodiče mohou shlédnout během celého školního roku, co jejich děti tvoří.

K budově přiléhá menší hrací plocha, nazývaná zahradou. Je ohraničena vysokou barevnou zdí, porostlou pnoucími se rostlinami. Vybavení hrací plochy tvoří pískoviště, skluzavka a tunel v terénní modelaci, boxy na hračky, míče, barevnou plastovou stavebnici. Děti dodržují pravidla stanovené pedagogickými pracovníky při hrách na „zahradě“. Po rekonstrukci v létě 2019 je zahrádka zelenější, děti mají více koutků pro hry a příjemnější přírodní prostředí.

Na hrací plochu mohou dvě, maximálně tři třídy, přednost mají mladší děti.

Zbytek dětí tráví pobyt venku mimo budovu školy.

Pro pobyt venku mimo budovu využíváme vycházek kolem řeky, do „Koutku“ u železniční trati vedle zimního stadionu, kde jsou průlezky, skluzavka, kolotoč, houpačky. Opět jsou děti ohledně využívání tohoto vybavení poučeny učitelkami. Můžeme i do centra města, kde je stále co pozorovat.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů.

Životospráva:

Součástí mateřské školy je jídelna. Děti chodí do jídelny na svačiny a obědy podle pravidelných časových rozpisů, které se dají ve výjimečných situacích změnit.

Při obědech začíná s dětmi jíst učitelka, která má odpolední službu. Odvádí dříve skupinu již najedených dětí do ložnice, aby se jídelna odhlučnila. Učitelka, která má ranní službu se stará o děti a dbá, aby správně držely lžici nebo starší děti příbor. Začíná obědvat později a odvádí zbylou skupinu dětí, které jí pomaleji nebo si přidávají. Učitelky jdou dětem příkladem, rozvíjejí u nich správné návyky při stolování.

Děti dostávají plnohodnotnou stravu, která je obohacována o prvky zdravé výživy, jsou vhodně pedagogy i ostatními zaměstnanci školy motivovány.

Při luštěninových pokrmech, kde děti nesmějí mít uzeninu, ani vejce, se snažíme barevně pokrm obohatit zeleninou, nebo salátem. Dbáme, aby děti vše ochutnaly a alespoň část pokrmu snědly.

Zařazujeme také mezinárodní kuchyni kvůli dětem s cizí národností, aby i naše děti ochutnaly národní pokrmy svých kamarádů.

Pitný režim je dodržován po celý den ve třídách dětí i v jídelně.

Dodržujeme normy zdravé výživy. Zařazujeme méně sladké nápoje: čaje a vody ochucené plátky ovoce. Děti pijí v dostatečném množství i mléko. Mají také kakao nebo bílou kávu.

Jídelníček MŠ je vyvěšen na nástěnce pro rodiče ve vchodu do budovy a je i na webových stránkách alespoň každý pátek na další týden.

V mateřské škole vycházíme vstříc i několika dětem se stravovacím omezením: bezlepková dieta, diabetes, vyloučení vepřového masa kvůli národní tradici.

S rodiči uzavře ředitelka Dohodu o změně stravování a domluví s rodiči podmínky ohledně stravování jejich dětí.

Děti vedeme při stolování k samostatnosti, samozřejmě s ohledem na jejich možnosti a zároveň ke kultuře stolování.

U dětí s cizí národností v odpoledních činnostech rozvíjet jejich řečové a jazykové dovednosti a schopnosti formou hry a obrázků.

Zakoupit knihy, didaktický materiál, mapy, obrázky, hračky, které by nám více pomohly přiblížit život dětí cizích národností, jejich zvyků a tradic, národních pokrmů apod.

Z každé třídy umožnit alespoň jedné učitelce absolvovat logopedický kurs, aby na třídách mohly samy učitelky zajišťovat výhledově logopedickou prevenci a spolupracovat s rodiči dětí, které navštěvují logopedickou poradnu a mají logopedické problémy.

DLOUHODOVÝ VÝHLED MŠ:

Oblast ekonomická:

Po rekonstrukci vytápění, podlahových krytin, vchodových dveří a zahrady neustále modernizovat nábytek, vybavení mateřské školy, dbát o renovaci majetku školy společně se zřizovatelem MO Plzeň 3

Oblast výchovně-vzdělávací:

Vytvořit všem dětem rovné podmínky ve škole, ale zároveň zohledňovat jejich individuální potřeby.

Vést děti k samostatnosti, ke zdravému sebevědomí.

Zaměřit se na rozvíjení pozitivních vztahů a řešení problémů komunikací.

Umět si říci o své potřeby a umět si říci svůj názor, umět požádat o pomoc.

Umět brát ohled na druhé, jejich potřeby, schopnosti, přání.

Ve všech oblastech děti připravit na vstup do základní školy.

Podpořit prostředí pohody a příjemné atmosféry.

Pomoci dětem zvládnout nový režim a pravidla chování, aby děti cítily oporu a jistotu.

Dbát na rozvíjení pohybových činností, řečových dovedností a schopností, dále na rozvoj dopravní výchovy a rozvíjení přírodovědných znalostí. V každé třídě má alespoň jedna učitelka kurz logopedického asistenta, aby mohla rozvíjet s dětmi logopedickou prevenci.

Snažit se společnými silami o zlepšení jména naší mateřské školy, která byla v minulých letech spojována s jinou základní školou, ke které nepatří.

Oblast personální:

V naší mateřské škole je osm učitelek i s ředitelkou. Učitelky se překrývají 2,5 hodiny denně. Při nutné personální podpoře pro dítě s podpurnými opatřeními můžeme mít i asistenta pedagoga, s čímž máme už letité zkušenosti.

Máme rozdělené spravedlivě zvláštní úkoly mezi pracovníky jak pedagogické, tak i provozní a mezi zaměstnance ŠJ.

Vést pracovníky k postoji, že jsme v MŠ na „jedné lodi“ a v případech nemocí a nepřítomností je třeba si vzájemně pomáhat.

Dbáme o pravidelné proškolení všech pracovníků.

Radíme se vzájemně o všech záležitostech týkajících se kvalitního chodu MŠ.

Dbát na vhodný výběr dvojic učitelů na třídy, protože vzájemná shoda a pohoda mezi dospělými se přenáší i na děti. Máme vyvážený kolektiv mladších a zkušenějších pedagogů, vždy je mladší učitelka se starší kolegyní ve třídě.

Zařazovat zdravé stravování pro děti.

Spoluvytvářet prostředí pohody, aby se prostředí pro děti podobalo rodinnému.

Pro začínající učitelky máme adaptační program a vedení v praxi vždy zkušenější kolegyní.

Psychosociální podmínky:

Mateřská škola má od roku 2011 zapsáno 100 dětí. Všechny děti se ve škole stravují.

Děti by měly respektovat odlišnosti jiných dětí, naučit se je brát jako naprosto přirozený jev a snažit se hledat podobnosti se svými vrstevníky.

Děti mají v mateřské škole podnětné a příjemné prostředí, které je podobné v mnoha ohledech rodinnému. Respektujeme potřeby dítěte.

Individuální péči věnujeme všem dětem: s cizí národností, pod hranici tří let, předškolního věku a dětem s OŠD, dětem s PO.

Pro děti s podpůrnými opatřeními v případě nutnosti zajistíme asistenta pedagoga, který v době nepřítomnosti dítěte pomáhá ve třídě.

Učitelky vypracují individuální plán pro děti s odkladem školní docházky, pro děti s podpůrnými opatřeními, pro děti nadměrně nadané. Při tvorbě individuálního plánu vycházíme vždy z doporučení odborného zařízení, kde bylo dítě odborně vyšetřeno.

Pro několik málo dětí pod hranicí tří let zohledňujeme zvláštní potřeby jako odpočinkový koutek, bezproblémový přístup na toaletu a během celého dne respektujeme individuální potřeby těchto dětí, vhodné hračky a jejich dosažitelnost, více odpočinku, klidový režim.

V každé třídě má alespoň jedna učitelka kurz logopedického asistenta, aby mohla systematicky pracovat s dětmi, které mají řečové problémy. U cizinců pracujeme s dětmi podle doporučení odborného logopeda. Spolupracujeme s centrem pro cizince, které nám zajišťuje učitelku českého jazyka pro doučování dětí s cizí národností u nás po obědě.

V mateřské škole je nutná denní chůze po schodech. Děti jsou poučeny o bezpečném pohybu po schodišti, stále jsou k němu vedeny.

Vzhledem k podmínkám budovy je důležité vychovávat děti k dodržování pravidel. Děti se učí samostatnému rozhodování jak při hře, tak v průběhu celého dne s ohledem na činnost celé skupiny dětí. Jsou pověřovány drobnými úkoly podle jejich možností pod dohledem pedagogických pracovníků.

Všechny děti mají u nás rovnocenné postavení, máme v mateřské škole více národnostních a sociálních skupin. Učíme děti, že každý má svoji hodnotu a je přirozené, že každý je jiný.

Pedagogové i ostatní zaměstnanci MŠ se chovají k dětem empaticky, vyhýbají se negativním slovním komentářům. Děti dostávají jasné, krátké srozumitelné pokyny, které podle potřeb dítěte znovu vysvětlíme.

Vzdělávací nabídka odpovídá věku a potřebám dětí.

Odpolední odpočinek dodržují všechny děti. U starších dětí je o něco kratší.

Adaptační program:

Děti předškolního věku od 1.9. 2017 se mohou vzdělávat také v domácím prostředí, pokud o tuto formu rodiče předem požádají. Během měsíce listopadu a dubna by bylo dítě v mateřské škole přezkoušeno podle Desatera pro rodiče předškoláků. Termíny by byly vždy upřesněny.

Je možno dítě předškolního věku vzdělávat u nás jen dopoledne alespoň 4 hodiny.

Děti jsou přijímány do mateřské školy v době zápisů i mimo květnové zápisy v průběhu roku, pokud se uvolní místo.

Při vstupu do školy:

- dítě může přijít poprvé pouze na několik hodin po domluvě s učitelkou a prodlužovat čas strávený ve školce
- raději být u nás bez rodičů, aby děti bez rodičů necítily lítost a protože přechody do jídelny a umývárny zvládneme lépe bez rodičů, každý rodič působí jinak na své dítě a my potřebujeme děti od počátku seznámit s pravidelným denním režimem a bezpečností
- s dítětem by se měli rodiče rozloučit krátce a po pravdě jim sdělit, kdy přijdou, aby mělo dítě jistotu
- v žádném případě by neměli rodiče říkat, že přijdou za chvíli, protože chvíle není ohraničený pojem pro dítě
- rodiče by dětem neměli ustupovat a nechávat je doma, pokud se dítěti do školky nechce, protože tím jim nepomohou adaptaci překonat, dítě by stále pak začíná a špatně si hledá nové kamarády
- děti si mohou přinést z domova plyšovou hračku, ve které cítí větší jistotu
- pokud nám to podmínky MŠ dovolí, zohledňujeme některá přání rodičů: například zařazujeme kamarády, nebo sourozence do stejné třídy
- adaptujeme děti na nové prostředí citlivě, postupně
- seznamujeme děti s bezpečným pohybem v MŠ i po schodech
- zvláště citlivě se chováme při adaptaci k dětem cizí národnosti, snažíme se, aby jejich přechod z vlastního prostředí do prostředí cizího byl příjemný, spojený s pozitivními zážitky
- pokud požádají o místo ve školce pracující rodiče, kteří potřebují umístit dítě těsně pod hranici tří let, vezmeme ve výjimečných případech dítě pod hranici tří let, zvládne-li základy hygienických návyků a základy stolování, snažíme se mu vytvořit podmínky (schůdek k toaletě, odpočinkový koutek)
- je třeba vychovávat děti cizí národnosti, aby se také přizpůsobily našim zvykům i pravidlům a vysvětlovat jejich rodičům, že máme ke všem dětem rovný přístup
- respektujeme potřeby dětí i jejich přání, přizpůsobujeme jim i denní činnosti
- snažíme se o jednotné působení na děti jak ze strany učitelek, tak i ze strany provozních zaměstnanců
- máme pro rodiče a děti návod Poprvé v MŠ

Organizace a podmínky vzdělávání:

Náročné jsou u nás neustálé přesuny tříd:

jídelna v přízemí, dlouhé chodby, 2 podlaží bez výtahu, sociální zařízení na konci dlouhých chodeb. Proto máme časové rozvrhy, rozpisy, pružný denní řád. Učitelky musejí stále dohlížet na děti při přesunech, snažit se o co nejkratší přesuny. V době překrývání učitelek jde jedna učitelka s rychlejší skupinou dětí napřed a druhá s pomalejší

Přizpůsobujeme denní řád různým akcím a nutným okolnostem, které v průběhu školního roku nastávají.

Dbáme na dostatek času pro spontánní hry dětí a její ukončení s ohledem na věk a tempo dětí. Děti se mohou i po svačině vrátit k rozehrané hře.

Snažíme se o vyváženost spontánních a řízených aktivit, zařazujeme také některé aktivity zdravotně preventivní.

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, při kterých podporujeme aktivní účast dětí, seberealizaci, ale respektujeme i právo na určité soukromí dětí. U mladších dětí preferujeme individuální a skupinové činnosti, u starších dětí prodlužujeme frontální činnosti.

Snažíme se o dostatečné zařazování pohybových aktivit, pohybových cvičení i spolupráce v logopedické péči v rámci možností MŠ.

Každý měsíc se děti účastní divadelního představení přímo v budově, nebo i mimo ni. Herecké společnosti jsou vybírány podle zájmu dětí. Děti mohou shlédnout dramaturgii pohádek klasických i moderních. Do většiny dějů se mohou děti i zapojit.

Podmínky vzdělávání pro děti s podpůrnými opatřeními:

Podle doporučení PPP nebo SPC zohledňujeme pro děti vždy podmínky pro vzdělávání, řídíme se doporučeným individuálním plánem, který v průběhu roku vyhodnocujeme. V případě personálních opatření zajistíme pro dítě asistenta pedagoga, který dítěti pomáhá a je jeho „průvodcem“.

Při I. stupni PO učitelka vytvoří IVP sama. Od II. stupně pak ve spolupráci s PPP, SPC.

Podmínky pro děti nadané:

Podle doporučení PPP nebo SPC vypracujeme individuální plán výuky dítěte a určíme zodpovědného pedagoga, který bude dítě vzdělávat nad rámec ŠVP PV.

Podmínky pro děti pod hranici tří let:

Pokud je volné místo do kapacity MŠ, může ředitelka vzít dítě pod hranici tří let, které zvládne bariérový přístup školy a podmínky školy pro vzdělávání. U těchto dětí zohledňujeme více odpočinku podle potřeby-odpočinkové koutky, bezpečné hračky v dosahu dětí, nočník v sociálním zařízení, pokud si dítě netroufne na dětskou toaletu, dopomoc učitelky při hygieně, jídle atd, pomalejší tempo během celého dne. Zodpovídají ředitelka školy a pedagogové.

Řízení mateřské školy:

Velmi důležité je pro chod školy prostředí pohody a příjemné atmosféry, která se přenáší na děti.

Upřednostňujeme otevřené, zdvořilé jednání, ohleduplnost, toleranci a vzájemnou pomoc.

Za veškerý chod mateřské školy odpovídá ředitelka školy. V době její nepřítomnosti ji zastoupí po stránce organizace a chodu MŠ zastupující učitelka.

Po stránce ekonomické zastoupí ředitelku v době její nepřítomnosti vedoucí ŠJ.

Spolupráce mezi všemi zaměstnanci MŠ by měla být vstřícná a přátelská.

Pro informovanost všech se konají pravidelné porady provozní a pedagogické.

Ředitelka si téměř budovu podle možností prochází, aby viděla chod školy i případné nedostatky a bylo možno je ihned odstranit. Denně seznamuje zaměstnance s novými informacemi.

Provádí si pravidelné kontroly ohlášené i náhodné.

Pedagogičtí pracovníci mají na hlavním zřeteli bezpečnost dětí a výchovně vzdělávací činnost.

Všichni pracovníci jsou pověřeni mimořádnými úkoly, které si v průběhu celého školního roku plní. V průběhu školního roku se při nepřítomnosti některých zaměstnanců vzájemně zastupujeme.

Spolupráce s rodiči:

Rodiče informujeme o všem na webových stránkách a na velké informační tabuli ve vchodu do budovy. Ne všichni rodiče informace čtou. Na začátku roku se koná aktiv pro rodiče dětí.

Rodiče jsou též informováni o chodu MŠ školním řádem, který je umístěn v každé šatně dětí, třídě, v ředitelně, ložnici, jídelně a na informační tabuli.

Ohledně zápisů dětí do ZŠ se koná informační schůzka s ředitelkou a učitelkami v průběhu měsíce ledna.

Denně komunikujeme s rodiči ráno při příchodu dětí a odpoledne při odchodu dětí. Víťáme jejich názory, náměty i připomínky. Avšak na druhé straně je žádáme ve všech případech o spolupráci.

Citlivě přistupujeme k rodičům dětí cizí národnosti, snažíme se s nimi o co nejlepší spolupráci zvláště při zařazování dětí do nového prostředí, ale i o to, aby se i nám rodiče těchto dětí uměli přizpůsobit: našim zvykům a životu u nás. Pořádáme společné vánoční, nebo velikonoční dílny pro rodiče a děti s krátkou besídkou, kde se máme možnost blíže s rodiči seznámit a vést různou přátelskou diskusi.

Zachováváme diskrétnost a taktnost v jednání s rodiči. Všechny problémy se snažíme řešit kompromisy, aby obě strany byly spokojené.

Na konci školního roku se děti i rodiče účastní Pasování školáků spojené s divadelním představením, krátkým pásmem dětí, pasováním předškoláků na školáky a s občerstvením.

Dbáme na společné dodržování všech pravidel, kde dospělí by měli jít dětem příkladem.

Podporujeme rodinnou výchovu a respektujeme individuality.

Spolupráce s PPP a s SPC Plzeň:

Během celého školního roku spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, s SPC, zvláště u dětí s podpůrnými opatřeními a dále u dětí před vstupem do ZŠ ohledně umístění některých dětí do vyrovnávacích tříd, nebo dětí s OŠD.

Spolupráce se ZŠ:

Spolupracujeme s Benešovou základní a mateřskou školou a s 17. základní a mateřskou školou formou návštěv ve dnech otevřených dveří, společných schůzek a akcí.

Spolupráce s veřejností:

-velmi kvalitní spolupráce se zřizovatelem: s Magistrátem města Plzně, ÚMO Plzeň 3, KÚPK, ČŠI, NIDV, KCVJŠ, Policií ČR, fotografy, zubními lékaři, logopedy, pracovníky ze sociálních úřadů, ostatními MŠ, ZŠ, s různými organizacemi, hereckými společnostmi, umělci, rodiči, řemeslnými firmami atd.

Z důvodu lepší adaptace, časové pohody, odhlučnění jídelny pro děti svačí dopoledne i odpoledne třída Medvíďat první pololetí ve třídě.

6.00 -8.00 začátek provozu, scházení dětí ve třídě Sluníček, volné hry dětí

7.35 rozchod dětí do svých tříd ze scházející třídy Sluníček

Dítě musí být do 8.00 ve školce.

8.35-9.20 svačina dětí v jídelně podle rozpisů:

Řízené činnosti dětí učitelkami po dopolední svačině:

9.15-12.00 příprava na pobyt venku, pobyt venku, hygiena

příprava na oběd, oběd

11.35-12.35 obědy tříd podle rozpisů

11.55-14.00 **odpočinek dětí**

14.10-14.45 odpolední svačiny podle rozpisů

14.30-16.30 hry dětí, rozcházení dětí domů

Vyzvedávání dětí třída Medvíďat a Sluníček po obědě v 11.50-12.00, odpoledne od 14.30-16.25

Třída Včeliček a Berušek po obědě: 12.15-12.30, odpoledne: 14.45.-16.25

Charakteristika vzdělávacího programu:

Při vzdělávání dětí vycházíme z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Jedná se o cílevědomý proces, který probíhá během celého dne a střídají se v něm spontánní a řízené aktivity a činnosti dětí.

Zaměřujeme se na tři hlavní rámcové cíle předškolního vzdělávání:

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnost učit se a poznávat ve všech oblastech činností.

2. Osvojení si základů hodnot, na kterých je založena naše společnost.

3. Získávání osobních postojů: samostatnosti, schopnosti se projevovat jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Tímto ***směřujeme k vytváření základů klíčových kompetencí:***

-kompetence k učení

-kompetence k řešení problémů

-kompetence komunikativní

-kompetence sociální a personální

-kompetence činnostní a občanské

Zároveň naplňujeme cíle v oblastech: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, enviromentální.

Název našeho školního vzdělávacího programu je: „Mašinka jede světem, veze radost dětem“

Vycházíme v něm ze složení dětí v MŠ, které se skládá z různých národnostních a sociálních skupin.

Děti by měly hledat podobnosti a respektovat odlišnosti a učit se je brát jako přirozený jev.

Vzdělávací program je zpracován do integrovaných bloků:

Červený vagónek-poznáváme se

Zelený vagónek barvy přírody

Žlutý vagónek-učit se přijímat, co přináší nový den

Modrý vagónek-jak se u nás žije

Oranžový vagónek-léto voní, škole zvoní

Jednotlivé integrované bloky si každá třída rozpracuje do témat, která mají vzájemnou návaznost a v nichž se naplňují dílčí cíle a výstupy a směřujeme tak ke klíčovým cílům a kompetencím.

Zaměřujeme se na rozvoj samostatnosti, kooperativních vlastností, na dodržování pravidel, ale považujeme za důležitý individuální přístup ke každému dítěti.

Pedagogičtí pracovníci by měli mít zdravou dávku empatie k dětem, ke kolegyním a k rodičům dětí.

Dbáme na vzdělávání a sebevzdělávání pedagogů. Spolupracujeme s plzeňskými vzdělávacími instituty.

Hlavním naším cílem je příprava dětí na život ve všech směrech a harmonické rozvíjení dětské osobnosti.

Vzdělávací činnost:

Preferujeme metodu přímých zážitků, využití přirozené dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vedeme děti k individuální i kooperativní práci.

Nepředkládáme dětem hotové návody, ale umožňujeme jim hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastními nápady, získávat vlastní zkušenost cestou pokusu a omylu.

Probouzíme v dětech aktivní zájem dívat se a pozorovat vše kolem sebe, naslouchat, objevovat, reprodukovat své zážitky prostřednictvím různých činností. Zároveň vedeme děti k tomu, aby uměly s chutí předvést, co u umí, co samy dokážou a zvládnou. Probouzíme v nich zdravé sebevědomí i empatie k ostatním.

Metody a formy vzdělávání:

Vyvážené činnosti spontánní i řízené mají charakter hry a vycházejí z potřeb dětí.

Pedagogičtí pracovníci se stále vzdělávají a hledají nové metody a nápady, vzájemně se radí.

U nás v mateřské škole používáme metody:

- prožitkového učení
- situačního učení
- kooperativního učení
- pokusů a experimentů

Formy učení: frontální, skupinové, individuální, u mladších dětí preferujeme individuální a skupinové vzdělávání podle možností, u starších dětí prodlužujeme frontální učení .

Filosofie školy:

- učit děti schopnosti hledat podobnosti mezi svými vrstevníky a respektovat odlišnosti, které se naučí chápat jako naprosto přirozený jev***
- získat povědomí o tom, že i když jsme každý jiný, máme stejnou hodnotu, dohromady tvoříme jeden celek***
- ***záleží na nás, jaké prostředí si společně tvoříme svými činy, chováním, kde všichni dodržují stejná pravidla a jsou k sobě příjemní, vstřícní, ohleduplní***
- vytvářet prostředí pohody, které je podobné rodinnému prostředí***
- získat schopnost pomáhat svým kamarádům, zpříjemňovat jim nové prostředí tím, že je srdečně přijmeme mezi sebe, zapojíme se s nimi do hry, budeme hrát vždy“ fér“***

Zapojení do projektů a grantů:

Naše mateřská škola se zapojila do projektu do projektu Polytechnické výchovy, do Šablony I. a Šablony II. a dvakrát do projektu Fondu Zelený poklad, od kterého obdrželi dotaci 323 000,- Kč pro celkovou rekonstrukci naší zahradní plochy.

„MAŠINKA JEDE SVĚTEM, VEZE RADOST DĚTEM“

Multikulturní pojetí mateřské školy

„Přátelství je založeno na hledání podobností a respektování odlišností.“

Děti by měly chápat, že odlišnosti jsou přirozený jev. Každý má svoji hodnotu a dohromady tvoříme jeden celek, v němž budeme žít tak, jak se budeme chovat k sobě, ke svému prostředí, k přírodě.

Vzdělávací obsah zkonkretizují paní učitelky do třídních vzdělávacích programů.

INTEGROVANÉ BLOKY:

V každém integrovaném bloku se zaměříme více na naplňování jiných Kompetencí.

Dílčí cíle a výstupy nejsou záměrně psány do tabulky, aby se pedagogičtí pracovníci naučili sami a lépe párovat jednotlivé cíle a výstupy, které společně vytvářejí harmonický celek.

Ve všech integrovaných blocích při plnění cílů a naplňování výstupů dbáme na prolínání se rozvoje vzdělávacích a poznávacích schopností a dovedností dětí a zároveň vytváření a rozvíjení postojevých a hodnotových vlastností dětí.

Ve všech integrovaných blocích citlivě přistupujeme k začleňování dětí s jinou národností než českou do výchovně vzdělávacího programu. Jsme mateřskou školou, která se podobá rodinnému prostředí a snažíme se společně vytvořit pro děti prostředí příjemné pohody.

ČERVENÝ VAGÓNEK

Červená barva symbolizuje vytvoření si pozitivních vztahů (upřímných od srdíčka) k ostatním, sám k sobě, k životu, což je podstatné pro celý život.

Poznávám nové kamarády

Charakteristika: seznámit děti s novým prostředím, s novými kamarády, s novým denním režimem, s novými zvyky, s novými učiteli i s provozním personálem. Opakovat si pravidla chování i bezpečnosti při pohybu v MŠ a jeho okolí. Jak bezpečně chodit po ulici ve skupině a jak přecházet silnici. U nejmladších dětí zvládnout adaptaci na úplně nové prostředí, odloučení od rodiny po dobu pobytu v MŠ, učit se základům sebeobsluhy, umět si říci o své potřeby, seznamovat se s dodržováním pravidel chování i bezpečnosti při pobytu po MŠ a jeho blízkého okolí. Jak bezpečně chodit ve skupině po ulici a jak bezpečně přecházet silnici.

Časové rozpětí bloku: září-říjen (u mladších dětí delší, u starších dětí kratší).

Nabídka aktivit:

- přivítání dětí
- poznávám nové prostředí, kamarády, zaměstnance MŠ, nový režim a pravidla, svoji značku v šatně
- aktiv pro rodiče dětí
- divadelní představení

Dítě a jeho tělo:

Cíle

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Očekávané výstupy

- zvládnout základní pohybové dovednosti
- zvládnout prostorovou orientaci
- pohybovat se ve skupině dětí bezpečně pro sebe sama i pro ostatní
- zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na písku, zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní)

-zvládnout sebeobsluhu (u nejmladších dětí základy sebeobsluhy)
-uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat tekutiny i potravu, umět stolovat, orientovat se ve společné jídelně, postarat se o sebe a o své věci, svlékat se, oblékat se, zouvat i obouvat).

U nejmladších dětí seznamovat postupně a zvládat základy návyků.

-zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce ve třídě i na hrací ploše venku).

-zacházet s běžnými předměty denní potřeby, s hračkami, s pomůckami, s drobnými nástroji, se sportovním náčiním, náradím, s výtvarnými pomůckami a materiály, s jednoduchými hudebními nástroji, s běžnými pracovními pomůckami

-rozlišovat co zdraví prospívá a co mu škodí

-chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

-mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu i zdravé výživy

-mít povědomí o způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Dítě a jeho psychika:

Cíle

-rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)

-rozvoj řečových schopností (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

-rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání

-přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému)

-rozvoj paměti a pozornosti

-rozvoj představivosti a fantazie

-poznávání sebe sama

-rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

-získání relativní citové samostatnosti

-rozvoj schopnosti sebeovládání

-rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

-rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

-získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- vědomě využívat všech smyslů
- záměrně pozorovat, postřehovat
- všímat si nového, změněného, chybějícího
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- vyjádřit souhlas i nesouhlas
- umět říci NE v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, neznámých, nebezpečných situacích)
- odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání)
- rolišovat citové projevy v důvěrném rodinném a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí (soucit, radost, náklonnost)
- snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizaci apod.)
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru

Dítě a ten druhý:

Cíle

- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností i dovedností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem a dětem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, atd.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy

- uvědomovat si práva ve vztahu k druhému
- přiznat stejná práva druhým a respektovat je
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče

- překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- navazovat a udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- obhajovat svůj postoj a názor, respektovat jiný postoj a názor
- přijímat, uzavírat kompromisy
- řešit konflikty dohodou
- chápat, že všichni lidé i děti mají stejnou hodnotu, přesto že je každý jiný
- chápat, že odlišnosti jsou přirozené
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti
- dodržovat pravidla při hrách
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, úkoly, pamlsky, apod.
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost:

Cíle

- poznávání pravidel a společenského soužití
- spoluvytváření pravidel ve svém přirozeném sociokulturním prostředí
- porozumění základním projevům verbální i neverbální komunikace
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem)
- přijímat a vnímat základní hodnoty v tomto společenství
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj schopností projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávané výstupy

- porozumět běžným verbálním i neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy mezi své vrstevníky
- vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich, podřídit se rozhodnutí skupiny (pokud je správné), přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu
- respektovat jejich rozdílný vzhled i vlastnosti
- chápat, že všichni jsou si rovni
- adaptovat se na život ve škole
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit, poprosit, poděkovat, rozloučit se, požádat o pomoc,

vzít si slovo, až druhý domluví, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn, apod.)

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí
- domluvit se na společném řešení, hledat kompromisy

Dítě a svět:

Cíle

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- vytváření si pozitivního vztahu k tomuto místu a prostředí
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy

- rozeřšovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které nemohou poškozovat
- všímat si nepořádků a škod a upozornit na ně
- získávat kladný a pozitivní vztah ke svému prostředí, okolí, k přírodě

Vzdělávací nabídka, plánované činnosti:

- spontánní hry
- hry na seznámení se s ostatními, komunitní kruh
- hry na seznamování se s pravidly
- společný úklid hraček
- pohybové, hudební, pohybově-hudební, výtvarné, konstruktivní činnosti
- pohybové hry kde si rozvíjíme prostorovou orientaci a poznáváme se
- poslech pohádek čtených i vyprávěných
- kooperativní činnosti
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- přirozené poznávání blízkého prostředí a života v něm
- hry a aktivity na téma dopravy

„Život je jako hra. Nezáleží na tom, jak je dlouhá, ale jak se hraje.“

ZELENÝ VAGÓNEK

Zelená barva je symbolem přírody, kterou můžeme mít krásnou, ukazovat si ji, poznávat ji a chránit. Špatným působením člověka se naše příroda poškozuje a tuto hrozbu může též ukazováček znázornit.

Barvy přírody:

Charakteristika:

Seznámit děti s charakteristickými znaky ročních období, s počasím v různých ročních obdobích. Učit se orientovat v čase.

Osvojovat si postoj, že každý může pozitivně i negativně ovlivnit prostředí kolem nás. Získávat pozitivní vztah k přírodě.

Získávat hodnotu, jak je důležité chránit přírodu, zdraví své i ostatních. Zaměřit s na rozvíjení fantazie a tvořivosti dětí prostřednictvím výtvarných, hudebně-pohybových a dramatických činností, sdělovat své zážitky.

Časové rozpětí bloku: říjen-listopad, leden-únor, březen-květen podle plánování pedagogických pracovníků jednotlivých tříd

Nabídka aktivit:

- na podzim ukázka dravého ptactva na hrací ploše v MŠ,
- „Stopovačka“ pro starší děti plnění úkolů ohledně znalostí o přírodě-úkoly plní 2 družstva v přírodě na okraji Plzně
- sázení trávy, květin, společná péče o rostliny
- poznávání rostlin a bylin v přírodě ve svém okolí při vycházkách
- výroba výtvarných prací z přírodnin podzimu-Podzimníčci

Dítě a jeho tělo:

Cíle

- uvědomovat si vlastní tělo
- rozvoj pohybových schopností
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností k podpoře zdraví, bezpečí i pohody svému i ostatních

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- umět napodobit jednoduchý pohyb, reagovat na pokyn učitele
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- ovládat koordinaci ruky a oka
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (tvary, barvy, povrchy, materiály, zvuky, tóny, vůně, chutě,
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby (s drobnými pomůckami, s nástroji, s náčiním a materiálem, s výtvarným a grafickým materiálem, s jednoduchými hudebními nástroji, se cvičebními pomůckami atd.)
- ovládání dechového svalstva
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí, aby v běžných situacích neohrožoval zdraví své i ostatních
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o způsobech ochrany zdraví svého, ostatních i životního prostředí
- mít povědomí, kde a jak v případě potřeby hledat pomoc

Dítě a jeho psychika:

Cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- přechod od konkrétně názorného myšlení ke slovně logickému myšlení
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem
- posilování zvědavosti, zájmu a radosti z objevování
- rozvoj schopností vyjádřit své pocity a prožitky
- rozvoj a kultivace mravního estetického vnímání, cítění a prožívání

Očekávané výstupy

- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- popsat situaci skutečnou i podle obrázku
- vést rozhovor
- naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se
- vyjadřovat se slovy, jednoduchými větami i souvětím, gesty, mimikou
- formulovat otázky i odpovědi
- hodnotit slovní výkony
- slovně reagovat
- porozumět slyšenému

- učít se nová slova a aktivně je používat
- chápat slovní vtip a humor
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- projevovat zájem o knihy, encyklopedie, sledovat film, poslouchat četbu, vyprávěný příběh
- vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech
- vědomě využívat všech smyslů
- záměrně pozorovat, všímat si nového, změněného i chybějícího
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat prostorové a časové pojmy
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- učít se z paměti krátké texty
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou činností)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem k přírodě, k věcem
- těšit se z příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás, setkávat se s uměním

Dítě a ten druhý:

Cíle

- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.)
- posilování prosociálního chování ve vztahu ostatním lidem

Očekávané výstupy

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky apod.
- vnímat co si druhý přeje a cítí, být ohleduplný
- umět odmítnout nepříjemnou komunikaci
- učít se přijímat kompromisy, řešit konflikty dohodou
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý je jiný a jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí
- chápat, že osobní odlišnosti jsou přirozené
- učít se komunikovat přirozeně a bez zábran s druhým
- navazovat a udržovat přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- obhajovat svůj postoj nebo názor
- respektovat jiný postoj a názor

-přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost:

Cíle

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
- spolupracovat, spolupodílet se
- seznamování se světem lidí, kultury, přírody
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Očekávané výstupy

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy prostřednictvím různých činností (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých materiálů, z přírodnin)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních, hudebně-pohybových a dramatických činností
- hodnotit svoje zážitky

Dítě a svět:

Cíle

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivnímu vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, technickém i kulturním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- spoluvytváření příjemného a bezpečného prostředí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, s lidmi, s planetou Zemí

Očekávané výstupy

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme setkat ve svém okolí
- mít povědomí o tom, jak prakticky chránit sebe i ostatní v rámci svých možností, kam a jak se obrátit v případě pomoci
- osvojit si elementární poznatky o svém prostředí a jeho okolí
- využít nové poznatky pro další praxi a učení

- zvládat běžné činnosti na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma, v MŠ i na veřejnosti opakují
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o širším přírodním prostředí i jeho dění
- mít povědomí o významu přírodního prostředí
- vnímat, že svět je rozmanitý, pozoruhodný a že vše má svůj řád
- uvědomovat si, že člověk svým chováním ovlivňuje přímo i nepřímo pozitivně nebo negativně své prostředí, přírodu
- rolišovat aktivity, které mohou prostředí a přírodu chránit anebo poškozovat
- pomáhat pečovat o své životní prostředí
- chránit přírodu
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé
- vnímat, že svět je rozmanitý, pestrý, pozoruhodný, různorodý
- vnímat, že svět má svůj řád

Vzdělávací nabídka, plánované činnosti:

- vycházky do přírody
  - hry na sněhu, ledu
  - pozorování přírody živé i neživé ve všech ročních obdobích
  - výtvarné činnosti, kde děti rozvíjí svou paměť i představivost
  - skupinové výtvarné a pracovní činnosti
  - pracovní činnosti
- Ekohry a ekologicky zaměřené činnosti a péči o přírodu a naše okolí
- seznamování se zvířaty domácími, volně žijícími, exotickými, s ptactvem, s plazy s hmyzem
  - poznávací hry živočichů hry na jejich napodobení
  - poslechové hádanky
  - slovní hry na poznávání přírody
  - hry na rozdělování živočichů na obrázcích
  - poznávání základních zahradnických prací a nutného náčiní
  - výroba výrobků z přírodnin: „Podzimníčci“, vánoční výrobky
  - třídní i školní výlety do přírody
  - „Stopovačka“ pro starší děti
  - zdravotně zaměřené činnosti: vyrovnávací, dechová, protahovací, relaxační
  - cvičení s prvky jógy napodobující s názvy živočichů
  - písně o přírodě a zvířatech
  - dramatické hry a dramatizace pohádek o přírodě
  - hry na orientaci v prostoru a čase
  - činnosti seznamující děti s charakteristickými znaky ročních období a druhů počasí
  - prohlížení knih, encyklopedií, časopisů
  - poznávání přírody živé i neživé
  - činnosti rozvíjející u dětí úctu k živým bytostem a k přírodě

- vypěstování si travičky, rostlinek a společná péče o ně
- činnosti, které rozvíjí dětské vědomosti, jak chránit zdraví své i ostatních a jak se správně oblékat do různého počasí
- spontánní hry

ŽLUTÝ VAGÓNEK

Žlutá barva symbolizuje najít svůj vlastní klid, vyrovnanost, odvalu, lásku, přátelství, určitou skromnost i zdravé sebevědomí. Učit se chápat, že i když něco ztratíme, zase v životě něco jiného důležitého nalezneme. Důležité je získávat pozitivní a optimistický pohled na životní situace.

Učíme se přijímat, co přináší nový den:

Charakteristika:

Učit se přijímat životní situace, které nám přinese život i každý nový den.

Učit se řešit problémy jak s pomocí učitele, tak i samostatně.

Učit se být samostatný.

Získávat pozitivní vztahy ke svému okolí, k ostatním dětem a k dospělým.

Umět rozlišovat co je dobré a špatné, co je správné a nesprávné.

Umět se radovat, spoluvytvářet prostředí pohody, porozumět humoru.

Časové rozpětí bloku: listopad-prosinec, leden-únor (podle mírnějšího zimního období), jaro-léto.

Je možné naplňovat integrovaný blok ve dvou až třech rozdělených částech, kdy se k němu v průběhu školního roku vrátíme. Důležitá je návaznost pro děti mezi jednotlivými bloky a smysluplnými přechody mezi nimi.

Nabídka aktivit:

-společné dílny pro děti a rodiče v období vánočním, velikonočním spojené s krátkou besídkou, kde děti předvedou, co se naučily

Dítě a jeho tělo:

Cíle

-uvědomění si vlastního těla

-rozvoj koordinace pohybů

-rozvoj užívání všech smyslů

-rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

-osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových schopnostech a jeho kvalitě

-osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody, prostředí

Očekávané výstupy

-zachovávat správné držení těla

- koordinovat lokomoci a další pohyby těla
- sladit pohyby s rytmem a s hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, náčiním
- zvládnout základní prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji o narození, růstu těla a jeho proměnách, úmrtí)
- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím
- rozeznávat co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí
- jak a v jakém případě hledat pomoc a jakou

Dítě a jeho psychika:

Cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kultivovaného projevu
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivého myšlení
- posilování přirozených poznávacích citů
- poznávání sebe sama, poznávání pozitivních citů ve vztahu k sobě
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat smysluplně samostatné myšlenky
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- popsat situaci
- chápat slovní vtíp a humor

- sledovat očima zleva doprava
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma
- vést rozhovor
- sluchově rozlišovat a poznat začáteční a konečné písmeno
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- naslouchat druhým
- vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se
- sledovat a vyprávět příběh,
- chápat prostorové pojmy: nahoře, dole, uprostřed, vlevo, vpravo
- chápat elementární časové pojmy: teď, dnes, včera, zítra, atd.
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy, přemýšlet, uvažovat, také se vyjadřovat
- vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech
- řešit problémy, situace, úkoly, myslet kreativně, předkládat nápady
- zaměřovat se na to, co je důležité
- postupovat a učit se podle instrukcí
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje, umět je vyjadřovat
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas
- mít svůj vlastní názor
- odloučit se na určitou dobu od svých blízkých
- být aktivní i bez podpory svých blízkých
- ovládat svoje city přizpůsobovat jim své chování v různých situacích
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky: lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání)
- rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
- zachytit a vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně-pohybové činnosti, dramatických improvizací
- být citlivé k živým bytostem, k přírodě, k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- těšit se z přírodních, kulturních krás, setkávat se s uměním
- uvědomovat si své možnosti a limity, své silné i slabé stránky
- přijímat pozitivní ocenění a úspěch
- umět přijímat i kritiku a neúspěch, vědět, že nás posouvají dál
- učit se hodnotit svoje pokroky
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- respektovat předem vyjasněná pravidla
- přijímat vyjasněné povinnosti
- zorganizovat hru
- prožívat dětským způsobem projevovat, co cítí
- snažit se ovládat své afektivní chování

Dítě a ten druhý:

Cíle

- seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- dodržování pravidel chování
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- vytváření prosociálních postojů: rozvoj tolerance, respektu, sociální citlivosti, přizpůsobivosti, atd.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy

- uvědomovat si práva ve vztahu k druhému
- přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- navazovat kontakty s dospělými
- překonat stud, komunikovat vhodným způsobem, respektovat druhého
- odmítnout nepříjemnou komunikaci
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva
- brát ohled na druhého
- přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- vnímat, co si druhý přeje a vycházet mu vstříc
- chovat se citlivě ke slabšímu, postiženému dítěti, člověku
- umět nabídnout pomoc slabšímu a postiženému
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- navazovat a udržovat dětská přátelství
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- chápat, jak je důležité, že je každý jiný
- obhajovat svůj postoj a názor
- dodržovat pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, ve škole, na veřejnosti
- dodržovat herní pravidla - hrát fair
- porozumět běžným projevům emocí a nálad
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky
- rozdělit si úkol s jiným dítětem
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování a ponižování, apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci
- v případě potřeby požádat druhého o pomoc pro sebe i pro jiné dítě

Dítě a společnost:

Cíle

- poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí
- vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané v tomto společenství
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků, dovedností
- rozvoj schopností se projevovat autenticky, chovat se autonomně, prosociálně
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy

- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu, spoluvytvářet v tomto Společenství prostředí pohody)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování ve společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ, na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce i úsilí
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi, atd.
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu apod.)
- chránit v rámci svých možností sebe i ostatní před nežádoucím společenským chováním a bránit jeho důsledkům
- vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří mají nežádoucí společenské chování
- vědět, jak se zachovat a přivolat pomoc v případě nouze

Dítě a svět:

Cíle

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, s lidmi, společnostmi, s planetou Zemí

Očekávané výstupy

- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma, v MŠ i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře, v bazénu, apod.)
- mít povědomí o širším společenském věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- porozumět, že změny jsou přirozené, a samozřejmé
- pochopit, že vše kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že je třeba s těmito změnami v životě počítat
- umět se přizpůsobovat běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ, i na veřejnosti
- vnímat, že svět má svůj řád
- vnímat, že svět je rozmanitý, pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý (jak Svět přírody, tak svět lidí)
- mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.

Vzdělávací nabídka, plánované činnosti:

- hry a činnosti na poznání sebe sama, ostatních dětí, lidí, nového prostředí, okolí
- činnosti pro rozvoj sebeobsluhy a poznávání
- hry a činnosti pro zvládnutí citové samostatnosti, jistoty, získávání sebevědomí
- skupinové hry, kde se děti učí samy si řešit problémy kompromisem
- hry a činnosti pro rozvíjení orientace v čase, prostoru
- slovní hry na rozvíjení jazykového projevu a sdělení svých potřeb a žádostí
- činnosti, které učí děti, že některé jevy a situace v životě jsou běžné, některé jevy a situace jsou nežádoucí, učit děti rozlišovat
- hry a činnosti rozvíjející pozornost, paměť, smyslové vnímání, umění naslouchat, prosadit si svůj názor, ohleduplnost, logické myšlení, představivost
- námětové hry na různé profese dospělých, na rodinu
- modelové situace a hry, aby se děti naučily orientovat se v různých životních situacích
- jazykové hry a činnosti, při kterých se děti naučí chápat slovní humor a zjistí, že s humorem jde všechno snáz a vytvoří se příjemné prostředí, určité situace se „odlehčí“

- rozhovory s dětmi o problémech, které je tíží
- vysvětlovat dětem různé situace v rodině, hry na modelové situace
- relaxační cvičení, cvičení s prvky jógy
- hry a činnosti rozvíjející trpělivost, vytrvalost
- činnosti na poznávání emočních nálad a různých mimických projevů
- pantomimické a dramatické hry
- hry na rozlišování lidských vlastností, dobra a zla
- činnosti a hry, při kterých se děti učí vnímat, že není vše jen kladné nebo záporné, černé nebo bílé
- hry na napodobování dospělých
- hry a činnosti, které si děti samy organizují
- otázky a odpovědi na určitá témata, komunitní kruh
- „rituály“ tříd
- činnosti pro rozvíjení chápání, že i reálné každodenní situace si můžeme sami zpříjemnit svým chováním, působením, jak je důležité dodržování pravidel
- kooperativní hry
- činnosti rozvíjející sebeovládání, vůli
- pohybové, hudební, hudebně-pohybové, výtvarné, pracovní, dramatické, literární činnosti
- hry a činnosti na poznávání odlišností, ale i podobností druhých

MODRÝ VAGÓNEK

Prostředí, ve kterém žijeme, chceme mít pěkné, příjemné, plné pohody, kulturních zážitků, hodnotných tradic, krásných staveb a věcí, o které se musíme umět starat.

Modrá barva symbolizuje klid, pohodu, pěkné zážitky.

Jak se u nás žije

Charakteristika:

Seznámit děti s centrem našeho města, s našimi tradicemi, se slavením svátků, s naším kulturním dědictvím, vytvářet a rozvíjet u dětí kladný vztah ke svému prostředí. Zaměřit se na rozvíjení tvořivosti a fantazie dětí, prostřednictvím výtvarných, pohybově-hudebních a dramatických činností umožnit dětem sdělovat jejich zážitky.

Časové rozpětí: během celého školního roku podle plánování pedagogických pracovníků jednotlivých tříd, slavení všech svátků státních i školních, návaznosti: listopad-prosinec, březen-duben, květen. Dodržení návaznosti.

Nabídka aktivit:

Slavení svátků: drakiáda, vánoční a velikonoční svátky, karneval, květnové svátky, historické svátky našich slavných předků, Den dětí, matek, otců, divadelní představení, sportovní akce, dopravní besedy s Městskou policií, návštěva dopravního hřiště, narozeniny a svátky dětí, návštěva historického centra Plzně, pozorování dopravy ve městě, návštěva různých míst města, návštěva Techmánie.

Dítě a jeho tělo:

Cíle

-rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, koordinace ruky a oka, koordinace pohybu dýchání
-osvojení si poznatků důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, pohody své i ostatních

Očekávané výstupy

- umět se pohybovat bezpečně i mimo prostředí mateřské školy
- umět se soutěživě zapojit do jednoduchých atletických disciplin: běh, hod, skok, skoky přes švihadlo a malé překážky, proběhnutí slalomu, hod na cíl, zvládat házení a kopání míčem na cíl, zvládat jednoduché cviky ve třídě
- ovládat koordinaci ruky a oka
- zvládat jemnou motoriku: umět zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, s náčiním, s materiálem
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí, o tom, kde hledat pomoc v případě potřeby

Dítě a jeho psychika:

Cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, receptivního vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení, vyjádření, tvořivého řešení problémů
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti, objevování)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění, úsudky ve vhodně formulovaných větách
- vést rozhovor
- naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat obsah mluveného, ptát se
- porozumět slyšenému
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, reagovat
- popsat situaci: skutečnou i podle obrázku
- vědomě využívat všech smyslů
- záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si nového
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a umět vše slovně vyjádřit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech: pohybových, hudebních, výtvarných, konstruktivních dramatických a umět je slovně vyjádřit a popsat
- projevovat zájem o knihy a dětské encyklopedie, umět se o knihy starat

- poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- domluvit se slovy i gesty, umět improvizovat
- rolišovat některé obrazné symboly, piktogramy: orientační a dopravní značky, označení nebezpečí, označení objektů, piktogramy činností, sportů, atd.
- chápat prostorové pojmy: vpravo, vlevo, nahoře, dole, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi
- chápat elementární časové pojmy: dnes, včera, zítra, ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc, týden, měsíc, roční období, rok
- orientovat se v prostoru i v rovině, v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité: nacházet podstatné a společné znaky, podobu, rozdíly, charakteristické rysy předmětů a jevů
- řešit problémy, situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- vnímat, že je zajímavé se dozvídat nové věci
- využívat zkušenosti k učení
- nalézat nová řešení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat: porovnávat, uspořádat a třídit předměty podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu do šesti, u předškoláků do deseti
- poznat pojmy: více, méně, první, druhý, třetí atd. poslední
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás, setkávat se s uměním

Dítě a ten druhý:

Cíle

- vytváření prosociálních postojů: citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- osvojení si důležitých elementárních poznatků, schopností, dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztah dítěte k druhým lidem

Očekávané výstupy

- dodržovat dohodnutá pochopená pravidla všude, dodržovat herní pravidla
- spolupracovat s ostatními
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, lidmi
- bránit se projevům násilí
- v případě potřeby požádat druhého o pomoc a zvážit, koho o pomoc požádám
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přesto že je každý jiný
- chápat, že osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání, práva s ohledem na druhého
- vnímat, co si druhý přeje a potřebuje
- chovat se ohleduplně, mít soucit, nabídnout pomoc, vycházet ostatním vstříc

Dítě a společnost:

Cíle

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného prostředí
- vytvoření si povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- seznámit se okrajově s jinými kulturami a národy
- vytvoření si aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře, k umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

seznamování se světem lidí, kultury, umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy

- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- utvořit si základní představu o pravidlech chování ve společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim
- chovat se zdvořile, přistupovat k ostatním bez předsudků, s úctou
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, apod.
- vnímat kulturní i umělecké podněty, pozorně poslouchat, se zájmem sledovat Literární, dramatická, hudební představení
- hodnotit svoje zážitky
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- zvládat základní vokální a instrumentální dovednosti, umět zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus
- uvědomit si, že máme ve třídě kamarády jiných kultur a národností, seznámit se okrajově s jejich kulturou a zvyky a uvědomit si, že mají těžší se naučit jiné řeči všemu jinému se přizpůsobit
- hodnotit svoje zážitky
- zachycovat skutečnosti za svého okolí
- vyjadřovat své představy pomocí různých činností a technik
- uvědomovat si, že všichni lidé by měli respektovat pravidla chování a že kdo se chová proti pravidlům, může ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování: nespravedlivost, ubližování, lež, lhostejnost, agresivitu
- bránit se komunikaci s lidmi, kteří se nechovají podle pravidel a svým chováním ohrožují pohodu i bezpečí druhých

Dítě a svět:

Cíle

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
  - vytváření si elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
  - poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí, i v životě tohoto prostředí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky v rámci svých možností chránit před ním a jeho důsledky, popřípadě jak a kde přivolat pomoc
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které mohou být dětem blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé, pochopitelné a využitelné pro další životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a ukázek v okolí dítěte
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené ve škole, doma a ve svém okolí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je pestrý a rozmanitý, různorodý pozoruhodný
- mít povědomí o existenci vesmíru, planetě Zemi, různých národů a kultur
- mít úctu a respekt k jiným kulturám a národům, protože všichni lidé mají stejnou hodnotu, i když se odlišují
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka
- uvědomovat si, že tím, jak se chováme, můžeme také ovlivňovat životní prostředí, zdraví své i ostatních

Vzdělávací nabídka, plánované činnosti:

- závody v dětské atletice
- vycházky do města a okolí
- sdělování si a vyprávění si dojmů a zážitků ze svého okolí
- prostřednictvím výtvarných činností sdělovat své zážitky
- poznávání historického centra města a kulturních památek
- poznávání dopravy ve městě formou vycházek, jízdou dopravními prostředky
- poznávání míst ke sportu v Plzni
- návštěvy Galerií, Muzeí, Knihovny, divadla, koncertu

- slavení státních svátků, vánočních a velikonočních svátků, drakiády, karnevalu, Dne dětí, matek, svátků a narozenin dětí
- besedy s městskou policií
- návštěvy dopravního hřiště
- modelové situace, jak se zachovat v určitých situacích, jak se vyhnout nebezpečím a kde a jak hledat pomoc
- jednoduché úkoly pro rozvoj samostatnosti
- sebeobslužné práce
- společná péče o hračky, prostředí třídy, o rostliny, zahradu
- výlety třídní i školní
- návštěva Techmánie
- konstruktivní hry
- námětové hry na rodinu a různé profese, pozorování profesí ve městě
- dramatické hry, hrané divadlo dětmi
- hry dětí s loutkami a maňásky
- pozorování života ve městě, v přírodě i u řeky, rybníka
- činnosti s obrazovým materiálem, knihami, encyklopediemi
- pohybové hry Na sochy
- zpěv písní a poslech skladeb

„Život není to, co chceme, ale to, co máme.“ A. Lustig

ORANŽOVÝ VAGÓNEK

Oranžová barva symbolizuje barvu tepla, léta, odpočinku. Odpočinek je třeba, abychom malí i velcí načerpali nové síly pro další školní rok.

Léto voní, škole zvoní:

Charakteristika:

Seznámit děti s jinými místy naší planety, se životem jiných kultur a národů formou hry a obrazových materiálů, knih a encyklopedií a z vyprávění dětí, které pocházejí z jiných národnostních kultur.

Seznámit děti s bezpečností o prázdninách v různých prostředích a nebezpečími, které je mohou potkat a aby věděly, jak se mají zachovat, eventuálně jak a kde vyhledat pomoc (les, voda, bouřka, požár, úraz, přivolání pomoci atd.)

Okrajově seznámit děti s charakteristickými znaky sladké a slané vody a s živočichy, kteří v nich žijí

Poznávání exotických zvířat pomocí obrázků, návštěvou ZOO, shlédnutím filmu.

Mít povědomí o tom, že naše planeta je kulatá a otáčí se kolem Slunce a jsme přitahováni zemskou přitažlivostí, která funguje jako magnet (ukázka, jak magnet přitahuje určité předměty).

Znázornit si slovně, hudebně i pohybově formou hry, jak proudí řeka od pramínku, potůčku a vlévá se do jiné řeky i do moře.

Prostřednictvím různých činností sdělovat zážitky dětí.

Časové rozpětí: konec května-červen

Nabídka aktivit:

- společný výlet MŠ
- pasování školáků, rozloučení s MŠ
- schůzka s rodiči nově přijatých dětí od začátku následujícího školního roku
- kniha tříd starších dětí o našem městě
- ekologický deník obou tříd starších dětí
- možnost návštěvy ZOO jednotlivých tříd
- návštěva břehů řeky v okolí MŠ a pozorování dění kolem vody i ve vodě

Dítě a jeho tělo:

Cíle

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si věku přiměřených a praktických dovedností
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností k podpoře zdraví, bezpečí, pohody

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb
- koordinovat lokomoci, sladit pohyb s rytmem hudby
- zvládat různé překážky i delší chůzi
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí svého i ostatních

Dítě a jeho psychika:

Cíle

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- rozvoj řečových schopností a dovedností
- rozvoj tvořivosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu učení
- vytváření si pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, důvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat svoji situaci
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, důvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat svoji situaci

Očekávané výstupy

- poznat některá písmena, číslice a slova
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky
- sledovat očima zleva doprava
- utvořit jednoduchý rým
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- učit se nová slova a aktivně je používat
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje a vyjadřovat je
- vyjádřit souhlas i nesouhlas
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zorganizovat hru
- rozhodovat o svých činnostech
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním
- učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Dítě a ten druhý:

Cíle

- vytváření prosociálního chování ve vztahu ostatním lidem, v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
- rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

- uplatňovat své individuální potřeby a přání s ohledem na druhého
- spolupracovat s ostatními
- vnímat, co si druhý přeje, co potřebuje, vycházet mu vstříc

Dítě a společnost:

Cíle

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí i své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- uvědomovat si, že ne všichni se chovají podle pravidel a že mohou svým jednáním ohrožovat pohodu a bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování
- vnímat umělecké i kulturní podněty, pozorně poslouchat, se zájmem sledovat

Dítě a svět:

Cíle

- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale i poškozovat
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

-vytvoření povědomí o sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, s lidmi, společností, s planetou Zemí

Očekávané výstupy

- osvojení si elementárních poznatků o životě jiných národů a kultur
- rolišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornovat na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, dbát o čistotu a pořádek
- chránit živé tvory a neubližovat jim
- vnímat, že svět má svůj řád, mít povědomí o existenci jiných kultur, národů, planetě Zemi, o vesmíru

Vzdělávací nabídka, plánované činnosti:

- spontánní hra
- zdravotně zaměřené činnosti vyrovnávací, protahovací, dechová, relaxační, uvolňovací cvičení
- příležitosti a činnosti k prevenci úrazů a různých nebezpečí
- lokomoční pohybové činnosti: běh, skoky, lezení, poskoky, rychlá chůze, delší pomalejší chůze, apod.
- hry na téma rodiny, přátelství
- výlety do okolí
- přímé pozorování přírodních, technických i kulturních objektů, rozhovory o výsledku pozorování
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na poznávání znakových systémů (abeceda, písmena, číslice, tvary, značky, obrazce)
- grafické napodobování písmen, čísel, tvarů
- prohlížení knih, encyklopedií
- přednes, recitace, zpěv
- samostatný slovní projev na určité téma
- společné diskuse, rozhovory, kladení otázek a odpovědi
- činnosti k poznání různých lidských vlastností, k poznání, čím se lidé liší a v čem jsou si podobní
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající pohodu a veselí
- práce s literárními texty, obrazovým materiálem, využívání encyklopedií
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, pozorování ekosystémů: louka, les, rybník, řeka apod.
- ekohry: ekologicky motivované hry a aktivity
- péče o naše prostředí, třídu, zahradu, blízké okolí
- výtvarné, pracovní, hudební, pohybové, hudebně-pohybové, dramatické

a literární činnosti

-poslech příběhů, pohádek

-setkávání se s uměním mimo mateřskou školu: koncert ZUČ, divadelní představení, pozorování krás centra města a historických památek

-hry, modelové situace

-hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě se s ním dělit, půjčovat si hračky, střídat se, vyřešit si vzájemný spor kompromisem

Doplňkové činnosti:

-předplavecký výcvik pro děti ze tříd Berušek a Včeliček: od druhé poloviny září do konce ledna následujícího roku: každé úterý od 8.45 do 9.00 v bazénu Radbuza Plzeň. Jen pro děti, které mají zájem

-šikovné ruce: kroužek vedený učitelkami v odpoledních hodinách, kam se zahrnují výtvarné, pracovní činnosti dětí

-v celodenních činnostech se individuálně věnujeme i dětem cizích národností. Formou hry a obrázků zlepšujeme u dětí jiných národností rozvoj českého jazyka

Někteří rodiče dětí se mylně domnívají, že lepší je školka, kde mají více kroužků.

Učitelé během dopoledne vystřídají po celý rok bohatou škálu činností: výtvarné, pracovní, hudební, pohybové, pohybově-hudební, dramatické, literární, konstruktivní. Rozvíjíme u dětí řeč, jazykový projev (český), učí se prostorové orientaci, samostatnosti, předmatematickým představám, pravidlům chování, pravidlům při hrách atd.

Cílem mateřské školy je pracovat s celou skupinou dětí, nikoliv vyčleňovat jen určitou skupinku.

My děti pouze nehlídáme, ale vychováváme i vzděláváme.

Proto kroužky nemají zasahovat do dopoledního vzdělávání dětí, po obědě jsou děti unavené.

Vypracujeme si každý rok jiný projekt výtvarný, hudební, nebo pohybový, který realizujeme se všemi dětmi během celého roku v rámci předškolního vzdělávání.

Naši pedagogičtí pracovníci každoročně absolvují několik seminářů ve všech činnostech a oblastech. Stále si obohacují vědomosti, schopnosti, dovednosti, nápady, aby tak mohli zkvalitňovat výchovně-vzdělávací proces pro děti předškolního věku.

Evaluační systém v MŠ:

Evaluační činnost vnitřní:

Evaluační činnosti v MŠ nám umožňují zlepšovat a zkvalitňovat práci pedagogických pracovníků.

Oblasti evaluace:

1. ŠVP, koncepce, dlouhodobé cíle:

Cíl:

- vypracovat program, koncepci, které opravdu vycházejí ze složení dětí v mateřské škole
- vypracovat efektivní třídní vzdělávací programy, aby pedagogové mohli podle nich co nejlépe naplňovat výchovně-vzdělávací proces
- umět TVP PV přizpůsobit potřebám dětí
- vypracovat individuální plány pro děti se zvláštními vzdělávacími potřebami

Způsob evaluace:

ŠVP PV

- písemné vyhodnocování na předepsané formuláře po ukončení naplňování každého integrovaného bloku-učitelky, AP, ředitelka
- na pedagogických radách každé čtvrtletí formou rozhovorů a diskusí s písemným zápisem, jak se pedagogickým pracovníkům pracuje podle ŠVP PV naší školy-učitelé, AP, ředitelka

-pololetně písemným hodnocením činností tříd za uplynulé pololetí: *co se naplnilo, co ne a proč, co se povedlo, co ne a proč, co děti bavilo a co je nebavilo a proč, jak spolupracují pedagogové na třídách, kde má každý pedagogický pracovník silné stánky a v jakých oblastech se potřebuje zlepšovat*-pedagogičtí pracovníci, ředitelka

vypracování TVP PV před a při naplňování každého integrovaného bloku podle potřeb dětí-učitelé, AP, ředitelka

Pedagogičtí pracovníci si rozpracují písemně do předtištěných formulářů každý integrovaný blok do témat, *kde bude krátká charakteristika integrovaného bloku, napíší si stěžejní cíle a očekávané výstupy, které chtějí s dětmi naplňovat a na které se chtějí zaměřit. Sestaví si činnostní nabídku, popřípadě volenou motivaci a individuálně se zaměří na některé děti cizích národností, nebo na děti se složitější adaptací v MŠ.*

Následně do hodnocení (předtištěných formulářů) naplňování každého integrovaného bloku po jeho ukončení napou pedagogové: *co naplnili, co ne a*

proč, co se povedlo, co se nepovedlo a z jakých důvodů, jaké závěry si odnesou do další práce a do dalších činností, co děti nejvíce bavilo a co děti nebavilo. Co je potřeba zlepšit a jak. Hodnotí se pedagogičtí pracovníci po ukončení každého bloku-kontroluje ředitelka

- vypracování individuálních plánů pro děti se speciálními zadělávacími potřebami a pro děti s OŠD -AP, učitelky: září, leden-kontrola ředitelkou školy
- rozhovory se zaměstnanci-během celého školního roku
- součinnost pedagogických pracovníků, provozních zaměstnanců a zaměstnanců ŠJ-v průběhu celého školního roku

Časový rozsah:

- každé čtyři roky při tvorbě ŠVP PV
- následně během celého období plnění cílů a naplňování ŠVP PV
- tvorba TVP PV na třídách mezi pedagogickými pracovníky-září a v průběhu celého roku při tvorbě integrovaných bloků a témat-ústně i písemně

Zodpovídají: pedagogičtí pracovníci, ředitelka školy, provozní zaměstnanci a zaměstnanci ŠJ

2. Podmínky ke vzdělávání:

Cíl: stále zlepšovat podmínky výchovně-vzdělávacího procesu dětí v MŠ

Způsob evaluace:

- zkvalitňovat práci učitelek rozhovory, sebevzděláváním, semináři
- učit se hodnotit si objektivně svoji práci s dětmi
- sdělování si poznatků ze seminářů pedagogů na pedagogických radách
- tématické bloky volit tak, aby děti činnosti bavily, aby byly pestré
- zařazování prvků zdravé výživy do plnohodnotné stravy-během celého školního roku: zodpovídají zaměstnanci ŠJ
- zajistit dětem estetické, příjemné a čisté prostředí-během celého školního roku: Zajišťují všichni zaměstnanci MŠ
- vzájemné naslechy, naslechy v jiné školce podle domluvy

Časový rozsah: v průběhu celého školního roku

Vyhodnocení čtvrtletně na provozních a pedagog. poradách se zápisem, jak se daří zlepšovat podmínky vzdělávání v MŠ-všichni zaměstnanci

Zodpovídají: učitelky, asistentky pedagoga, ředitelka školy, zaměstnanci ŠJ, provozní zaměstnanci

3. Průběh vzdělávání:

Cíl: zajistit kvalitní průběh výchovně-vzdělávaného procesu:

- který se přizpůsobí dětským potřebám
- zahrne všechny oblasti činností a naplňování všech cílů i kompetencí
- zkvalitnit spolupráci pedagogických pracovníků na třídách a všech zaměstnanců v MŠ
- vyvážení činností pro děti spontánních i řízených

Způsob evaluace:

- rozhovory s dětmi o činnostech, které jsou pro ně zajímavé, přínosné: učitelky na třídách si budou činnost vyhodnocovat týdně do předtištěných formulářů a při ukončení každého integrovaného bloku též do předtištěných formulářů
- vzájemné návštěvy-náslechy učitelek u svých kolegyň-zvláště při řízených činnostech-noví pedagogičtí pracovníci
- hospitace ředitelkou plánované i náhodné
- suplování ředitelkou ve třídách v případě nepřítomnosti učitelek-zjištění úrovně třídy, chování, schopností a vědomostí dětí
- pravidelné kontroly písemných dokumentací tříd ředitelkou školy
- rozhovory a diskuse s pedagogickými pracovníky na pravidelných pedagogických radách i mimo ně, když si ředitelka prochází v průběhu roku náhodně třídy

Časový rozsah:

- týdně mezi pedagogickými pracovníky ve třídách-písemně do předtištěných formulářů-pedagogové
- při ukončení každého integrovaného bloku písemně pedagogové na třídách do předtištěných formulářů-učitelé, AP, ředitelka kontroluje po ukončení každého integrovaného bloku
- čtvrtletně na pedagogických poradách ústní i písemné hodnocení činností tříd se zápisem-pedagogové, ředitelka
- asistent pedagoga hodnotí svoji činnost s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami písemně týdně, po ukončení každého integrovaného bloku, pololetně také do předtištěných formulářů-kontroluje učitelka ve třídě s AP, ředitelka

Zodpovídají: učitelé, asistent pedagoga, ředitelka

Vyhodnocování výsledků výchovně-vzdělávacího procesu na pedagogických poradách ústně, písemně pololetně podle kritérií-osnovy co se povedlo a kde je potřeba se více zaměřit na vzdělávání

4. Výsledky vzdělávání a hodnocení rozvoje dětí:

Cíl: dosahovat optimálních výchovných a vzdělávacích výsledků odpovídajících individuálním možnostem dětí.

Provádíme diagnostiku dětí písemným způsobem do formulářů v každé třídě podle schopností dětí efektivně několikrát do roka, i tehdy, kdy dítě udělalo posun, nebo při zvláštních zjištěných potřebách dítěte.

Způsob evaluace:

- denně ústně mezi sebou učitelé na třídách, týdně-písemně pedagogičtí pracovníci do předtištěných formulářů
- při ukončení každého integrovaného bloku-písemně do předtištěných formulářů, kde vypisují: *co naplnili, co ne a proč, co se povedlo, co se nepovedlo a proč, co děti nejvíce bavilo, co děti nebavilo a proč, jaké závěry si odnesou pedagogové do dalších činností*
- pololetně si zpětně pedagogičtí pracovníci sami hodnotí ústně i písemně své činnosti s dětmi-co se povedlo, co ne a proč, charakterizují celou skupinu dětí
- pedagogové hodnotí v září, pololetně, na konci školního roku schopnosti, vědomosti, poznatky dětí-písemně
- hodnotit vzájemně své činnosti s dětmi formou rozhovorů a diskusí se všemi pedagogy na pedagogických radách

Časový rozsah: denně, týdně, při ukončení jednotlivých integrovaných bloků, pololetně, ročně

Zodpovídají: pedagogičtí pracovníci, ředitelka

Všichni zaměstnanci MŠ vzájemně hodnotí svoji práci během celého školního roku-ústně.

Evaluační činnost vnější:

Práci pedagogických pracovníků hodnotí veřejnost:

- rodiče
- ostatní instituce
- základní školy, kam nastoupí naše děti předškolního věku, ostatní MŠ v době prázdninového provozu, lidé při pobytech venku